

Daň dědická jest nyní normována cís. nařízením z 15./IX. 1915 č. 2g8 ř. z. (t. zv. děd. novella) zákonem ze 7./I. 1920 č. 31 sb. z. (zákon přirážkový) a zákonem z 12./VIII. 1921 č. 337 sb. z. (zákonem o dani z obohacení).

Důležité jest, aby inventář byl sepsán a výkaz poplatkový projednacímu soudu předložen do 6 měsíců od úmrtí, neboť jinak nastává povinnost platiti 5% úroky odškodňovací (§ 29 zák. č. 278/1925 a § 11 zák. č. 74/1901). Je-li již předem jisto, že pozůstalostní řízení nelze v čas skončiti a výkaz předložiti, může strana placení úroků odškodňovacích se vyhnouti tím, že složí u finančního úřadu částku takovou v hotovosti, jakou asi budou činiti dědické dávky, kterou si ovšem sama vypočítá. Placení cennými papíry nelze považovati za placení ve vlastním slova smyslu a nikterak neosvobozuje od úroků odškodňovacích. To jest pouhé zajištění dědických dávek. Po zapravení se cenné papíry vrátí. Dostí často pozastavuje se strana nad tím, že vyměřovací úřad předepisuje přílohové resp. doplňkové, přílohové kolky z dokladů pasiv pozůstalostních (nejsou-li jako listiny již dostatečně kolkovány). Oprávnění úřadu k tomu jest nesporné, neboť doklady ty předkládají se u soudu a jsou přílohami soudního inventáře, který kolkové povinnosti podléhá, proto podléhají i jeho přílohy kolku. Jinak by bylo ovšem, kdyby šlo o přílohy, které mají býti výhradně součástí výkazu pozůstalostního, určeného pro finanční úřad k vyměření dědických dávek. Tento výkaz jest kolku prost a tudíž i jeho přílohy.

K pochybnostem zavdává často výklad § 16 dědic. novely. Z r. 1915, totiž zdali a pokud se mají pojistky (pojištěné kapitály) zařaditi do aktiv pozůstalostních. Rozhodnou jest okolnost, zdali se zůstavitel již za svého života právoplatně vzdal práva s pojistkou disponovati čili nic. Tedy třeba pojistka zní na př. výslovně na jméno manželky, ale zůstavitel mohl toto ustanovení až do své smrti odvolati, nejde o majetek manželčin, ale o součást aktiv pozůstalostních. Finanční úřad vyšetřuje tuto okolnost dotazem u pojišťovny.

(Dokončení.)

Rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Předkupní právo možno platně ujednati nejen při smlouvě kupní, ale i jiné, ba i samostatnou smlouvou.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 2. III. 1929 čj. R. II. 67/29, vrchního soudu v Brně R. III. 202/28 — krajského soudu v Mor. Ostravě čd 2653/28.

Smlouvou ze dne 2. IX. 1928 prodali manželé A. manželům B. stavební plochu č. vl. č. v Mor. Ostravě a při tom se manželé A. zavázali, že rozhodnou-li se pro prodej své další, dosud neprodané nemovitosti, t. j. domu č. vl. č. v Mor. Ostravě, nabídnou tento ke koupi manželům B. a prohlásili, že svolují, aby si tito na tento dům vložili práva předkupní.

Knihovní soud jejich žádosti za vklad tohoto předkupního práva vyhověl.

Rekursní soud ji zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení I. stolice.

Důvody:

Podle bodu XII. smlouvy, již manželé Karel a Helena A. prodali stěžovatělům stavební pozemek k. č. s budovami na něm, zavázali se prodatelé, že kdyby chtěli zůstavši jim kmenový statek (dům čp.) jinak prodati, nabídnou jej ke koupi kupitelům, t. j. stěžovatělům. Bylo tudíž právo stěžovatělů učiněno závislým na vůli manželů A. prodati onen předmět, a jde tedy o právo předkupní ve smyslu § 1072 obč. z. Že takové předkupní právo lze ujednati i při jiné smlouvě, než kupní, ba i samostatnou smlouvou, vyslovil a blíže odůvodnil nejvyšší soud již v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod č. 3508 (srovnej ostatně i Ehrenzweig 1928, druhý svazek, § 365 str. 418), a není proto, jak mylně zato má rekursní soud, na závadu, že sjednané předkupní právo se netýká věci prodané.

Dovolací stížnost jest tudíž odůvodněna a bylo jí proto vyhověno.

Karel Jelínek.

Notářský spis, kterým matka odstupuje dceři a jejímu snoubenci nemovitosti jako věno dceřino a pod podmínkou, že tato pojme svého snoubence za manžela, jest smlouvou svaatební (§§ 1217 a 1266 obč. z.).

Zrušení svaatebních smluv možno se domáhati, povolena-li rozlučka na žádost obou stran, však taky vyslovena rozsudkem z viny obou stran. (§ 1266 vs. obč. zák.)

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 14. ledna 1929 Rv II 538/28.)

A. A. odstoupila své dceři B. B. a jejímu snoubenci C. C. jistě nemovitosti s tím, že tyto jsou věnem B. B. a pod podmínkou, že tato pojme C. C. za manžela. Manželství uzavřeno, později však rozloučeno a to z viny obou stran.

A. A. a B. B. žádají, aby C. C. vrátil, co obdržel.

Tento namítá, že uvedená odstupní smlouva není smlouvou svaatební a že zrušení svaatebních smluv možno se domáhati, jen došlo-li k rozluce na žádost stran.

Procesní soud žalobě vyhověl.

Odvolací soud toto rozhodnutí potvrdil.

Nejvyšší soud podanému dovolání nevyhověl.

Důvody:

Dovolání, jež uplatňuje toliko dovolací důvod nesprávného právního posouzení podle §u 503 čis. 4 c. ř. s., není odůvodněno.

Nesprávnou jest námitka, že notářský spis, sepsaný v M. dne 17. května 1922 pod čis. 21.787 není vůbec svaatební smlouvou ve smyslu §u 1217 a 1266 obč. zák. a dovozuje-li dovolatel s poukazem na zdejší rozhodnutí čis. 1618 Sb. n. s., že za svaatební smlouvy uznati jest jenom takové smlouvy, jimiž se upravují majetkoprávní poměry manželů, jako takových, vyhovuje právě tento notářský spis, kterým žalobkyně A. A. své dceři B. B. za podmínku, že se provdá za žalovaného C. C., jakožto její věno předala do společného vlastnictví snoubenců nemovitosti tam blíže poznačené a tímto sporem na žalovaném zpět požadované, tomuto hledisku, neboť smlouvou tou byly předány ony nemovitosti tehdejšími snoubenci právě vzhledem na zamýšlený jejich sňatek a pod jeho podmínkou výslovně jako věno bez jakékoliv zvláštní úplaty s tím jediným závazkem, že snoubenci převezmou knihovní dluhy na nemovitostech váznoucí a že předatelce (matce nevěsty) přísluší doživotní požívání nemovitostí oněch.

Úmysl upravití tímto způsobem majetkoprávní poměry mezi manžely na případ sňatku a vzhledem na jejich manželský svazek, jest tedy ze smlouvy té zřejmým patrným a skutečným materiálním obsahem smlouvy.

Neprávem snaží se dovolatel dále dovoditi, že žalobní nárok není odůvodněn v zákoně, zejména v §u 1266 obč. zák., ježto prý tento zákonný předpis neobsahuje ustanovení na případ, když rozlučka byla vyslovena rozsudkem z viny obou stran. I když tento předpis takového ustanovení neobsahuje, plyne z něho rozumným výkladem přes to jasně, že v takovém případě mají nastati stejné důsledky, jako když rozlučka manželství byla povolena na žádost obou stran, neboť nelze se domysleti nížádného důvodu, proč by tomuto mělo býti jinak a proč by se při rozluce z viny obou stran rozsudkem vyslovené, mělo dostati jednomu manželů výhody, že svaatební smlouvy mají zůstatí na dále v platnosti, zejména, když podle druhé

věty citovaného Šu jen bezvinnému manželci přísluší kromě plného zadostiučnění vše to, co ve satební smlouvě na případ přežití bylo vymíněno (srov. ostatně roh. čís. sb. n. s. 2196).

Dovolání bylo tedy úspěch odepřít.

Výrok o útratách řízení dovolacího spočívá v §§ 41 a 90 c. ř. s. Karel Jelinek.

Kdo svedl ženu pod slibem manželství a odepřel slib do-
držeti, musí svedené nahraditi škodu i ušlý zisk a lhotejno je
při tom, jaké jsou poměry stran a měla-li svedená vůbec naději
na provdání. (§ 46 a 1328 o. obč. z.)

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 14./2. 1929 č. R II
195/28 — vrchní soud v Brně Co I 309/27 — krajský soud
v Brně Ck VIII 400/26.

Žalobkyně domáhá se náhrady škody za to, že žalovaný ji
svedl pod slibem manželství, odepřel však slib splniti.

Procesní soud žalobě vyhověl.

Odvolačísoud toto rozhodnutí potvrdil.

Nejvyšší soud podanému dovolání nevyhověl.

Důvody:

Žalobkyně domáhala se jednak z důvodu zrušení zasnou-
bení (§ 46 obč. z.) náhrady 3000 Kč, jednak z důvodu svedení
pod slibem manželství (§ 1328 obč. z.) náhrady 20.000 Kč, obě-
ma soudy přičteno jí z prvního důvodu 1826 Kč, z druhého dů-
vodu 10.000 Kč. Jde o dva samostatné, na sobě nezávislé ná-
roky, a proto jest posuzovati i přípustnost dovolání v přičině
obou nároků samostatně. Ježto pak v prvním směru sporný
předmět, o němž odvolací soud rozhodl, potvrzujícím rozsud-
kem, nepřevyšuje 2000 Kč, je dovolání v tom směru nepřipustné
(třetí odst. § 502 c. ř. s.) a bylo proto odmítnuto (§ 507 c. ř. s.).
Tím jsou vyřízeny odstavce 1. až 4. a 7. dovolacího spisu, a
jest se dovolacímu soudu zabývatí jen odstavci 5. a 6., jež se
týkají nároku 10.000 Kč podle § 1328 obč. z. V tom směru uplat-
ňuje dovolatel jen dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. Tento není
prováděn po zákonu, pokud se dovolatel jeho provedením roz-
chází s dovolacím zjištěním. Ani pokud je proveden po zákonu,
nelze uznati, že by sporná věc posouzena byla v naříkaném
rozsudku po právní stránce nesprávně.

Podle § 1328 obč. z. kdo přiměje ženu trestným činem,
aby mu dovolila mimomanželskou soulož, má jí nahraditi utrpe-
nou škodu a ušlý zisk. Bylo zjištěno, že dovolatel svedl žalob-
kyni pod slibem manželství a že bezdůvodně odepřel dodržení
tohoto slibu, dopustil se tedy dovolatel trestného činu podle
§ 506 tr. z. Proto odvolací soud poznává právem, že žalob-
kyni přísluší nárok na odškodnění i na úplné zadostiučnění,
zejména za zhoršení výhledky na provdání, a není pro rozsah
náhrady škody rozhodným, jak se dovolatel, poukazující na to,
že je nemaje, že je zvěrolékařem s platem ročních 12.500 Kč
v kraji, kde jest více průmyslu než dobytka, domnívá mylně,
jmění svůdcovo, nýbrž rozhoduje škoda, kterou svedená žena
utrpeła. Je také lhotejno, zdali žalobkyně měla vůbec kdy
valnou naději na provdání a zdali za tímto účelem vyvíjela po-
třebnou činnost, aby se provdala, lhotejny jsou také rodinné
poměry obou stran, neboť není opory v zákoně pro právní ná-
zor, že by domnělá beznadějnost žalobkynina provdání, které
podle zkušeností života nikdy není u ženy vyloučena, a že by
nějaké rodinné poměry zprošťovaly svůdce povinností k ná-
hradě škody. Také není opory v zákoně pro právní názor, že
by svedená byla povinna za účelem provdání vyvíjeti nějakou
činnost, a že by její nečinnost po této stránce rovněž zprošťo-
vala svůdce povinností k náhradě škody, rovněž nesejde na
tom, zdali, jak se nyní dovolatel snaží dovoditi, jeho známost
byla pouze neuváženou studentskou známostí, kterou ani ža-
lobkynina matka nepovažovala za vážnou, jakož i že svedená
je starší, nežli dovolatel, nýbrž rozhoduje skutečnost, odvola-
cím soudem zjištěná, že dovolatel svedl žalobkyni pod slibem
manželství a že bezdůvodně odepřel dodržení tohoto slibu.

Pokud jde o výši odškodnění, sdílí a schvaluje dovolací
soud správné a zákonitě důvody naříkaného rozsudku, pokud
odvolací soud považuje přisouzení odškodnění za přiměřené
žalobkynině škodě. ovšem majetkové poměry dovolatele tu ne-
rozhodují, jak odvolací soud poznamenává správně.

Bez důvodnému dovolání nemohlo tedy býti vyhověno.

Výrok o dovolacích útratách opírá se o §§ 41 a 50 c. ř. s.
Karel Jelinek.

Z E D N E

† **Hugo Bilicz.** Dne 10. I. 1930 zemřel po delší zákeřné
nemoci ředitel notářské komory pražské. Umrtím jeho utrpěla
nejen komora notářská, ale i celý stav notářský ztrátu tak-
měř nenahraditelnou. Zesnulý po 24 let pracoval jak komoře
tak ve Spolku notářů čsl. až do únavy. Byl úředníkem co nej-
vzornějším, vždy úslužný, ke každému přívětivý. Nikdy ne-
reptal a nikdy si nešetěžoval. Byl rádcem zejména mladším na-
ším kolegům a dorostu ve všech otázkách, kdy na něho se
obraceli a při tom byl vždy skromný a nenáročný. Byl oddán
celým srdcem našemu stavu. Z každého úspěchu stavu na-
šeho se radoval a každý neúspěch těžce nesl. Stav náš nesko-
nale želí jeho předčasnýho skonu. Čest budiž jeho památce.

Notářská komora Pražská vyžádala si slyšení u nového
ministra spravedlnosti pana Dra Meisnera a přednesla mu
veškerá přání a stížnosti našeho stavu. Současně předložila
mu pamětní spis, vypracovaný podle připomínek, došlých ko-
moře Pražské od ostatních komor českých a moravských. Pan
ministr přijal delegaci této komory velice blahosklonně, infor-
moval se obšírně o všech našich požadavcích a slíbil pamětní
spis pečlivě prostudovati a svolati na to anketu stavu notář-
ského po případě i stavu advokátního za účelem docílení do-
hody, zejména pokud se týká některých ustanovení nového no-
tářského řádu, jež prohlásil stav notářský za velice tíživá,
ne-li nepřijatelná.

Odbor »Praha« Spolku notářů československých pořádá
dne 25. t. m. o 19. hodině obvyklou měsíční schůzi v restau-
raci »u Šindeláře« Praha II., Václavské náměstí č. 64, v I.
poschodí. Podařilo se nám získati velice zajímavou a poučnou
přednášku našeho šéfredaktora profesora Dra Emila Svobody
»O počátcích právní kultury«; přednáška ta bude zajímati
také zajisté i ženské kruhy a proto žádáme co nejdůtklivěji
všechny kolegy pražské i venkovské, aby na tuto schůzi se
dostavili a přivedli sebou také své dámy, aby schůze ta stala
se zároveň dostaveníčkem všech našich příslušníků a přátel-
skou schůzkou našich příslušníků i jejich dam.

Odbor »Plzeň« spolku notářů československých konal
v neděli dne 17. listopadu 1929 v Plzni svoji pravidelnou
měsíční schůzi.

Předsedající notář JUDr. Hugo Ebenstereit zahájil
schůzi o půl 3. hod. odpolední za potěšitelné účasti jak no-
tářů, tak i kandidátů notářství a to i z míst značně vzdále-
ných.

Týž pak uvítal vřele pana přednášejícího notáře Kra-
jíčka z Berouna, který s nevšední ochotou vyhověl žádosti
odboru naň vznesené, aby ve schůzi referoval »o vedení depo-
sitní knihy«. Za veliké pozornosti přítomných upozornil p. re-
ferent zejména na nevhodnou formu deníků, podle které zá-
pisy do knihy depositní mají se dít ve chronologickém pořádu
a nikoliv podle jednotlivých účtů, jak bylo komorou notář-
skou navrhováno. Týž upozornil pak dále na nové obtíže a
povinnosti, které našemu stavu zavedením této knihy jsou
ukládány a na obtíže se řádným vedením této knihy spojené.

Referent odměněn byl za krásnou přednášku hlučným po-
tleskem.

O velkém zájmu, se kterým přednáška p. notáře Kra-
jíčka byla sledována, svědčila zejména debata, která se po
referátu rozvinula. Debata té kromě p. předsedajícího a re-
ferenta se zúčastnili zejména pp. notáři: Kepler, Řebík,
Dr. Protivenský, Roubal a Dr. Hes. Výsledkem té-
to debaty byl pak návrh p. notáře Řebíka, aby represen-
tanti komory se snažili všemi legálními prostředky dosíci
odstranění, neb alespoň nutné novelisace nařízení o zavedení
depositní knihy.

Schůze byla pak po vyčerpání programu a po rozpravě
o některých praktických otázkách, týkajících se projednání
pozůstalosti p. předsedajícího o 5. hodině skončena.

Knihy redakci zaslané.

Slovenský rozchod s Maďary roku 1918. Podává se
v něm dokumentární výklad o jednání Dra Hodží jménem na-
šeho státu, hrabětem Károlyim a Maďarskou vládou o ústup
maďarských vojsk roku 1918 ze Slovenska. Kniha jest velice
zajímavá a podává osvětlení o neblahém vpádu maďarských
vojsk na Slovensko, tvořící historický doklad poměrů oné doby.